

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Colin Falconer
1958

Copyright © 1958, Colin Falconer

All rights reserved.

Translation Copyright © 2015 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-01536-2

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

MIRIS
LJUBAVI

Kolin Falkoner

Prevela Sanja Bošnjak

Beograd, 2015.

PRVA KNJIGA

Havana

Želite Havanu?

Daću vam Havanu.

Imam je baš ovde, u ovom starom albumu s fotografijama koji čuvam na polici. Malo je pohaban i sve fotografije su crnobeke, više ne mogu ni da ih gledam bez naočara. Ali to je nešto najvrednije što posedujem, osim burme. Rejes je morao da ga prokrijumčari za mene. Nije mi mnogo toga preostalo iz onih dana. Napustila sam Kubu samo sa odećom na leđima i gotovo ničim više.

Ovo je moj tatica. Zar nije zgodan? Stoji ispred svog noćnog kluba, *Leva obala*, dole na Rampi. Tada mi je bilo šesnaest godina. Da, prelepa – tako mi svi kažu. Biti lep jeste i blagoslov i kletva. Kad ste mladi, mislite da posedujete sopstvenu lepotu, baš kao što mislite da posedujete i sopstvenu mladost. Ne shvatate da samo pozajmljujete i jedno i drugo, i da će život jednom doći da ih uzme nazad. Možda bih se drugačije ponašala da sam bila dovoljno pametna da to znam.

Ili možda i ne bih. Kakva sam mrzovoljna, pokvarena kučka bila. Zaista želite ovo da čitate? Nemojte. Učinite sebi uslugu, pronađite neku drugu knjigu za čitanje, jer kunem se, poželećete da me udavite kad saznate šta sam uradila. Ali izvukla sam pouku. Neka vam to bude za utehu; život mi je naplatio, u potpunosti.

Ovo mi je majka. Nisam je dobro poznavala. Umrla je kad mi je bilo deset godina. Na Malekonu smo, pored morskog zida, u ranim pedesetim, pre nego što je sve otišlo dođavola. Vidite kako me grli. Mora da me je volela, ali sad joj se više ne sećam ni lica, ne bez ove fotografije da me podseti.

Svi se prema vama ponašaju kao prema princezi zato što vas vole, zato što ste izgubili majku. I, pošto vam je tatica bogat, mislite kako će večno biti tako. Ali život uvek pronađe način da nas dovede u red, bar se meni to desilo.

Ako život to ne uradi, smrt hoće.

Ali posrećilo mi se. Naišao je Rejes Garsija i sve promenio.

Ali prvo je tu bila Havana.

Kolin Falkoner

* * *

KUBA, 1958

Bila sam tu, gola. U Havani.

Na krevetu.

Anhel, blagosloven bio, sačekao je da spavam s njim pre nego što mi je saopštio da se ženi nekom drugom.

Zapravo, sačekao je da me ima čak tri puta pre nego što mi je preneo dobru vest. Sedeo je na prozorskoj dasci, pušio cigaretu, slušajući škripitav zvuk Benija Mora kako na staroj viktrolu peva *Santa Isabel de las Lajas*. Bili smo u stanu njegovog oca na San Lorenzu, gde je i senjor Mačeda dovodio svoje ljubavnice: pretpostavljam da je Anhel mislio kako samo nastavlja porodičnu tradiciju.

Moje misli išle su u sasvim drugom pravcu. Zamišljala sam kako ću konačno reći ocu za nas, i pitala se hoćemo li prirediti svadbu u klubu ili u bašti kod kuće. Zнала sam da tatica ne bi pristao na neki veliki hotel, mrzeo je što mu ti tipovi tako preuzimaju zemlju.

Ležala sam na zgužvanim čaršavima i osećala kako vlažnost na mom stomaku postaje lepljiva i hladna dok je ventilator s tavanice pokretao zagušljivi vazduh. Uvek je bio tako oprezan, moj Anhel; lakše je objasniti kašnjenje iz kupovine nego trudnoću. Divila sam se izduženim mišićima njegovih grudi. Bio je prelep mladić, kosa crna kao ugalj padala mu je preko čela i opirala se svim njegovim naporima da je skloni. S poluspuštenim kopcima izgledao je čulnije nego što je zapravo bio.

Odeća mi je bila razbacana po podu. Soba je mirisala na znoj, seks i francuski parfem koji mi je tatica kupio za osamnaesti rođendan.

Anhel je spustio ruku na penis, nemarno ga pogladio, a zatim me pogledao i ugao usana izvio mu se u samozadovoljan osmeh.

„Ženim se“, rekao je.

Podigla sam se na lakat i zagledala u njega. „Šta?“

„Očeva zamisao. Ništa tu ne mogu.“ Slegao je ramenima, kao da je reč o nekoj manjoj smetnji koju niko nije mogao predvideti.

„Ženiš se? Kada? Kim?“

Povukao je dim cigarete i posmatrao je dugi trag dima koji je ispustio. „S nekom devojkom iz Amerike. Kaže da je važno za porodicu, da mi je to dužnost. Možeš li da poveruješ?“ Nasmejao se. „Jebeni otac oženio bi me i mojom sestrom kad bi na tome mogao da zaradi.“

Miris ljubavi

Pogledao me je i nakrivio glavu, kao da kaže: trebalo bi da me žališ, Magdalena.

„Koliko dugo već znaš za to?“

Opet neobavezno sleganje ramenima. Proučavao je vrh cigarete, užareni pepeo koji sam poželela da mu nabijem u oko. „Zar je važno?“

Vreme je stalo.

Čula sam kako se talasi razbijaju o Malekon, decu kako igraju fudbal na kaldrmisanom trgu ispod. Neko je svirao gitaru i pevao, prilično loše. Devojke iz crnačke četvrti smejele su se i pljeskale.

Posegla sam za čašom ledenog soka od limete pored kreveta i bacila je na njega. Promašila sam cilj. Da nisam bila tako ljuta, pogodila bih ga u glavu i izleteo bi na ulicu. Umesto toga, čaša ga je promašila za samo nekoliko centimetara i razbila se o kaldrmu dole na trgu. Tip koji je svirao gitaru opsovao nas je, a devojke vrisnule.

Anhel je sagnuo glavu i potrčao ka vratima.

Pogledom sam potražila šta bih drugo bacila. Lampu. Zatim noćni stočić. Skinula sam i uramljenu sliku sa zida i zavitlala i nju kad su se vrata iza njega zatvorila uz tresak.

Obrisala sam se njegovom košuljom i izbacila i nju na trg. Pronašla sam svoju odeću i obukla se. Nisam izašla, ne tada, ne odmah. Duboko diši, Magdalena. Nemoj da te vidi kako plačeš.

Ne znam zašto, ali, kad sam sišla, još je stajao pored vrata, nag, i jednom rukom pokrivao muda. Možda se nadao da ću se smiriti. Ne možeš reći gojoj devojci da se ženiš nekom drugom i onda se makar i najmanje nadati da se tako brzo smiri.

Ugledao mi je izraz lica kad sam izašla iz spavaće sobe i uspaničio se. Istrčao je kroz vrata i niz stepenice na trg, gole guzice. Devojke iz kraja počele da se smeju i zvižde, gledajući na to kao na odličnu šalu.

Anhel je bio zarobljen, na pola puta između mene i ostatka Havane. Uspeo je da utrči unutra, zatim me je ugledao kako silazim mermernim stepenicama. Šutirala sam ga i udarala dok se pribijao uza zid. Ali koliko štete može devojka da nanese?

Ni blizu dovoljno, ni blizu koliko je zaslužio.

Okupila se gomila, i uz povike su podsticali zgodnu devojku koja je tukla bogatog klinca. Toliko zabave nisu videli u tom kraju San Lorenza već dugo. Konačno sam ga pustila da utrči unutra.

Luis je čekao u kolima na drugoj strani trga. Spustila sam glavu da me ne vidi kako plačem i uskočila sam na zadnje sedište. Bio je dovoljno mudar

da ne postavlja pitanja. Upalio je motor i spustio nogu na gas. Krenuli smo kroz San Lorenzo ka Vedadu.

Zurila sam kroz prozor, s rukama stegnutim u pesnice u krilu. Morala sam da se smirim pre nego što stignem kući – nisam mogla dozvoliti tatici da me vidi ovakvu.

Anhel je možda mislio da će se oženiti nekom drugom, ali varao se.

Nije bilo gotovo. Magdalena Fuentes pobrinuće se za to.

2

Kad sam stigla kući, na prilazu je bio parkiran crni kadilak, tako nov i sjajan da bi čovek pomislio kako je boja još vlažna. Čovek u šeširu i naočarima za sunce stajao je pored njega, a po veličini i stasu podsećao je na gorilu. Mahnula sam mu i izašla iz kola. Nije se čak ni osmehnuo.

Tatica je sedeo u dvorištu s nekim ušatim čovekom s gardenijom u rupici na sakou. Razgovarali su šapatom kraj fontane.

Popela sam se na sprat i zatvorila vrata svoje sobe, a zatim se skinula. Odmerala sam se u ogledalu, tražeći tragove greha, sigurna da imam modricu na levoj dojci. Anhel je mislio da mi se to sviđa, pa je nastavio da me grize, iako sam mu rekla da prestane. Zašto momci misle da je, ako vas povrede, ako vas nateraju da vrištite ili jaučete, to uvek dobro?

Otišla sam pod tuš i stajala pod slavinom, puštajući da mi hladna voda spere lepljive ostatke seksa i njegov miris. Zavukla sam ruku između nogu, a drugom se oslonila na pločice. Samo sam tako mogla osetiti olakšanje; uvek sam sa sastanaka sa Anhelom odlazila tako napeta.

Taj seks trebalo bi da pruža zadovoljstvo, zar ne? Ali nije, želela sam da mu dam ono što želi, želela sam da Anhel bude moj; ali, kad bih došla kući, uvek mi je trebalo malo oduška nasamo. Danas je bilo drugačije; svršavala sam bes i osujećenost i krivicu, i kad sam završila, noge me nisu držale, pa sam se spustila na pločice, osećajući vodene iglice u kosi. Zajecala sam kao da mi se srce davi. Pokušala sam da se zaustavim i nisam mogla.

Taj *maricón*.*

Želela sam da ga ubijem.

Kad sam sišla u prizemlje, čovek s kojim je tatica razgovarao je otišao.

* Špan. peder. (Prim. prev.)

Miris ljubavi

Tatica je sedeo na terasi, gde su se bezbrojne saksije paprati i malangi borile za prostor. Terasa je bila zaklonjena drvećem avokada, čija su stabla bila okružena orhidejama, i sve se još presijavalo posle popodnevne kiše. Vazduh je bio osvežen prskanjem fontane. Čuo se žubor vode i šuštanje lišća na drveću jabuke i sapote.

Naš stari labrador Rafa ležao je na pločicama kod tatinih nogu.

„Šta je bilo?“ pitao je.

Slegla sam ramenima i pokušala da izgledam zbunjeno.

„Izgledaš uznemireno.“

„Samo sam umorna, tatice.“ Sagnula sam se i poljubila ga u čelo. Nisam mogla da razgovaram s njim o tome, bio mi je otac; bio bi uništen ako bi ikad saznao šta je njegova devojčica uradila. Bilo je bolje da ne zna za neke stvari.

U svakom slučaju, nije mi mogao pomoći. Vole nas, ponekad, ali šta bilo koji muškarac – otac, muž, sin – zaista zna o ženama?

Možda sam mogla da razgovaram s mamom da je još bila živa, možda bi ona znala šta da radi. Nisam mogla reći čak ni drugaricama, nisam im verovala; tužno bi me gledale, a kad odem, smejale bi mi se iza leđa ili iz zlobe rekle roditeljima, i to bi došlo do tatice na najgori moguć način.

„Šta čitaš?“ pitala sam ga.

Sklonio je novine u stranu. „Očigledno, dobijamo rat protiv pobunjenika, iako nije tako. Svi vole predsednika, iako ga niko ne voli. Zašto čitam ove gluposti, *cariña*?* Zato što mislim da tako delujem pametno, a u stvari samo imam izgovor da sedim ovde napolju i pušim cigare i ispijam rum.“ Nasmešio se.

Danas je izgledao bolje, kolutovi oko očiju nisu mu bili tako upadljivi. Volela bih da nije toliko pušio, to nije moglo biti dobro, i svake večeri ostajao je dokasno u kazinu. Rekla sam mu da pusti momke da vode to mesto, ali odgovorio je da im ne veruje. Nisam mu poverovala ni za trenutak, to su bili dobri momci, znali su šta da rade, s njim ili bez njega.

Naša kuvarica Marija rekla mi je da nije toliko pio i pušio kad je mama bila živa.

Čaša mu je bila prazna. Posegao je za bocom, ali ja sam mu je izmakla van domašaja. „Znaš šta ti je lekar rekao“, ukorila sam ga.

„Kakvog smisla ima doživeti stotu, ako ne možeš da uživaš u životu?“

„Doktor Mendes kaže...“

* Špan. draga. (Prim. prev.)

Kolin Falkoner

„Taj čovek ne pije i ne puši, a izgleda dvaput starije od mene. Je li to onda neka preporuka, dušo?“

„Meni uvek govoriš da ne pijem.“

„Ti si mlada žena. To je drugo. Hulja kao ja može sebi priuštiti da radi šta želi, ljudi to očekuju.“ Preusmerio je pažnju na mene. Upadljivo se zagledao u ručni sat. „Gde si bila?“

„Išla sam u *Nasional* u kupovinu.“ Podigla sam torbu i pokazala mu haljinu koju sam u žurbi kupila na putu kući. Pružila sam mu da je vidi. Bila je grozna, nisam imala vremena da razgledam i biram. Nasmešio se i rekao da mu se sviđa. Lagao je gotovo isto tako dobro kao i njegova kćerka.

Marija mi je donela limunadu s ledom. Privukla sam pletenu stolicu bliže njegovoj, spustila mu ruku na rame i poigrala se dugom crnom kosom koja mu je padala preko okovratnika bele košulje. Nasmešio se i zažmurio. Sad mu je kosa bila prošarana sedima, ali i dalje je bio zgodan, žene su se uvek okupljale oko njega u klubu, mada je on na najučtiviji način odbijao njihova udvaranja. Rekao mi je da se nikad više neće oženiti. Nijedna nije kao tvoja majka, tvrdio je.

„Ko je bio taj čovek?“

„Koji čovek?“

„Onaj koji je upravo otišao – došao je u crnom kadilaku.“

„Samo posao.“ Nemarno odmahivanje rukom.

„Mejer Lanski.“

„Ako znaš, zašto pitaš?“

„Šta je on radio ovde?“

„Rekao sam ti, poslovni razgovor.“

„Želi li da kupi *Levu obalu*?“

Dug i teatralan uzdah, kao da čak nije ni vredno pomena. „Želi deo kluba za kazino, ponudio mi je dvadeset odsto od akcija. Ali neću prodati.“ Povukao je dim cigare i nasmešio mi se.

„Svi ostali su mu popustili.“

„Ja nisam kao svi ostali. Rekao sam mu: nema svrhe, moj klub je premali, nije mu konkurencija.“

„On očito ne misli tako.“

Dugo nije progovorio. Zatim: „Ti gadovi. Samo ih zanima novac, sve je sad u novcu. Misle da me mogu zasuti dolarima i da ću popustiti. Žele da pretvore Havanu u novi Las Vegas, i možda i hoće. Imaju Batistu u levom džepu, vlada izdaje vize tim ljudima kao lizalice deci. Ali ne znači da ja moram biti deo toga. Znaš u čemu je njihova nevolja? Nemaju časti.“

Miris ljubavi

Čast. On je bio čovek kome je ta reč još nešto značila. Bio je tako staromodan, čovek prošlog veka. Ali, koliko sam mu se divila zbog toga, osećala sam se postićeno, znala sam da mu nisam dorasla; uvek je radio ono što treba, dok sam ja imala dara samo za ono što je pogrešno.

Pucala sam od želje da ga pitam za Anhela, ali znala sam da ne smem izgledati previše zainteresovano. Posmatrala sam kako mu dim cigare iščezava u nepomičnom, teškom vazduhu, a mirisi iz kuhinje izazivali su mi krčanje u stomaku. Marija je pripremala začinjenu pileću čorbu, prženi kim i beli i crni luk u teškom gvozdenom tiganju.

„Čujem da se Anhel Mačeda ženi.“

„Nekom Amerikankom. Porodica joj je veoma bogata, kažu.“

Bila bih tako dobra glumica, pomislila sam, pretvarajući se da sam samo ovlaš zainteresovana, dok sam zamišljala kako uzimam nož i čupam svom momku srce. Ili bilo šta drugo čega bih se dočepala.

„Je li lepa?“

„Nisam je video. Pretpostavljam da nije važno, ona je Salvatore.“

„Nikad nisam čula za Salvatorove.“

„Poseduju pola Majamija, stari Salvatore ima udeo u Tropikani i San Susiju. Veza kao izmišljena.“

„Znači, Anhel to radi za porodicu?“

„Rekao bih.“

„Da li bi ti mene ikad naterao na takvo nešto?“

„Ne, karinja, ne bih se usudio! Znam ko je prava glava ove porodice.“

Ponovo je zapalio kohiba cigaru i zaškiljio na mene kroz plavi dim. „Nemoj mi reći da si slaba na Anhela Mačedu?“

„Naravno da nisam!“ Smeh mi je zazvučao oštro, čak i meni. „Samo sam radoznala. Dugo se poznajemo.“

„Mislio sam da bi ti onda i sam rekao.“

„I ja. Koliko dugo već znaš za to, tatice?“

Slegao je ramenima. „Neko vreme.“

Osetila sam kako mi obrazi gore. Pitala sam se koliko dugo je bilo to „neko vreme“. Dani, nedelje – meseci? Jesu li svi znali osim mene? Anhel je napravio potpunu budalu od mene.

Ono kad je išao u Ameriku s ocem, sigurno je išao da upozna nju i njenu porodicu. Tucao me je u očevom stanu preko nedelje, a onda je subotom izvodio neku bogatu američku drolju na večeru u Majamiju.

Možda me je odao izraz lica; tata me je gledao škiljeći, pogledom kakav je imao kad bi naslutio da nešto nije u redu. „Jesi li sigurna da se nisi zagrejala

za tog momka? Jer, reći ću ti sada, ta devojka se neće usrećiti, njemu je stalo samo do novca.“

„O, tatice! Baš me briga kim se ženi. Samo mi se čini da je šteta, to je sve. Drago mi je što ti nisi takav i ne bi me naterao da se udam za nekoga koga ne volim.“

„Nije me briga za koga ćeš se udati, samo želim da budeš srećna, karinja. I kažem ti ovo: ne bi nikad bila srećna s takvim momkom. Ne bih ti nikad dozvolio da se udaš za Mačedu, a ni oni ne bi nikad dozvolili da se on oženi tobom.“

„Zašto? I mi smo stara krv kao i oni.“

„Teško da su oni stara krv, iz Argentine su. Došli su ovamo pre stotinu godina. Uši su im još mokre.“

„Pa zašto onda nisam dovoljno dobra za njega?“

„Dovoljno dobra? Nema to nikakve veze s tim, karinja. Anhelov otac želi da ode s Kube, a najbolji način jeste da oženi sina bogatom Amerikankom kao što je Esmeralda Salvatore.“

Nabrala sam nos. „Esmeralda, tako se zove? To neće potrajati.“

„Zato što se zove Esmeralda?“

Umalo da kažem: možeš li zamisliti da neko viče „Esmeralda!“ u krevetu. Četiri sloga. Anhel ne bi imao vremena da joj vikne celo ime pre nego što bude gotovo. Ali na vreme sam se ugrizla za jezik. Umesto toga: „Esmeralda je nesrećno ime.“

„Pa, nesrećno je za nju, ako me pitaš za mišljenje.“

Bila sam toliko ljuta i ponižena da mi nije odmah sinulo. Ali tada sam shvatila šta je tatica rekao: „Odlaze s Kube?“

„Prodali su kuću, dobio je samo polovinu vrednosti. Kupio je stan u Majamiju. Možeš li zamisliti da živiš u stanu? Kakav je to život?“

„Šta od toga ima Esmeraldin otac?“

„Ti si kao sin koga nikad nisam imao“, rekao je, diveći se mojoj proračunatosti. „Ovako stoje stvari: obojica učvršćuju svoje uloge. Anhelov otac ima drugu priliku u Americi, ako mu ovde loše krene. Ako se stvari ovako nastave, Salvatore dobija polovinu njegovog kazina u Marijanaou.“

„Ako loše krene?“

„Ovih dana u Havani ima mnogo preplašenih ljudi, brinu se šta će se dogoditi ako Batista ode.“

„Šta ti misliš, šta će se dogoditi?“

„Isto što se dogodilo i prošli put kad je zbačen predsednik. Dobijamo novog diktatora i nastavljamo kao i pre. Nema veze imaju li bradu i zelenu

Miris ljubavi

uniformu, ili nose odelo s gardenijom u rupici na reveru. Žele moć i ništa ih neće zaustaviti da je dobiju, i to im je politički stav. Što ne bismo imali predsednika s vojničkom kapom? Mislim da bi to bila osvežavajuća promena.“

„Da li bi ti ikada otišao iz Havane, tatice?“

„Zašto bih otišao? Ovde smo tri stotine godina. Krv nam je u ovoj zemlji, desetine generacija naše porodice sahranjeno je ovde. Nisam ja kao Mačeda. Ne mogu otići iz zemlje koja me je stvorila.“ Potapšao me je po kolenu. „Ne brini. Sve će biti u redu.“ Ustao je. „Idem da se spremim za večeru. Ogladneo sam od mirisa iz kuhinje.“

Sačekala sam da ode gore u svoju sobu pre nego što sam prestala da se smeškam. Od toga me je zabolelo lice. Primetila sam da me Marija posmatra iz kuhinje. Znala je, naravno; ne pojedinosti, ali žena zna kad druga žena laže.

Ustala sam i izašla. Popodnevna vlaga bila je zagušujuća. Tokom popodnevna sručio se kratkotrajni pljusak. Setila sam se da sam čula žaluzine kako treskaju na vetru dok sam vodila ljubav s Anhelom. Ali sad je prošlo, i vazduh je bio samo još vreliji.

Luis je glancao automobil u senci drveta kapoka koje se nadvijalo nad prilazom. Skinuo je košulju i crni mišići su mu se presijavali od znoja.

Radio u automobilu bio mu je namešten na *Radio Rebelde** i, kad me je ugledao, kao krivac je brzo promenio stanicu. Namrštio se i prestao da radi, s krpom za glancanje omotanom između prstiju.

Naslonila sam se na haubu. „Znaš gde sam bila danas posle podne, zar ne, Luise?“

Klimnuo je glavom.

„To je naša tajna.“

„Znam šta je tajna.“

„I znaš da i ja znam tvoju.“

Novo klimanje glavom.

„Dobro“, rekla sam. „Razumemo se.“

Kad sam se udaljila, obišao je oko automobila i protrljao karoseriju tamo gde je bogata kučka ostavila znojavi otisak.

Vratila sam se unutra, strepeći od ustaljene večere. Volela sam da provodim vreme s taticom, ali večeras nisam znala šta bih sa sobom. Pretvaranje da je sve u redu bilo je mučenje. Tri godine me je Anhel jurio, posmatrao me kroz prozor kad sam bila u plesnoj školi, i uvek se gurao napred kad god

* Špan. *rebelde* – pobunjenik. (Prim. prev.)

Kolin Falkoner

je naša dramska sekcija izvodila predstavu. Ponekad bi parkirao automobil na ulici ispred mog prozora, preglasno puštao radio i buljio mi u prozor.

Tatica ga nikad nije puštao blizu mene: Anhel je bio ozloglašen, a čak i da nije, tatica me ne bi pustio da izlazim s momkom bez pratilje. Međutim, oduvek sam znala da ću jednog dana biti njegova i zabavljala sam se dok sam ga terala da čeka. Bila sam lepa, znala sam po pogledima koji su me pratili na ulici, ali on mi je bio savršen par, izabrala sam ga kao zgodnog princa za usamljenu princezu.

Dakle, kako je mogao da izabere neku drugu devojkicu? Kako je mogao?

Pre njega bila sam devica. Dala sam mu nagradu zbog koje bi svaki drugi muškarac u Havani umro. Bacio mi ju je u lice.

Nije trebalo tako da bude.

Je li to bila ljubav ili samo ponos? Samo sam znala da u mom životu postoji jedan muškarac i neću dopustiti nekoj mršavoj američkoj kučki da mi otme ono što mi po pravu pripada.

3

Anhel je skidao odeću s neke druge devojkice i bila je lepa, s plavom američkom kosom, ružičastim američkim bradavicama i velikim američkim sisama. Ljubio ju je i govorio joj kako je lepa i koliko je voli. Skinuo joj je haljinu, ruke su mu bile svuda po njoj, a ona mu je otkopčavala pantalone, dok sam ja stajala iznad kreveta i vrištala na nju: skidaj ruke, to je moje.

Otvorila sam oči. Ugledala sam taticu kako sedi pored mene na zadnjem sedištu našeg bel-er ševroleta i nasmešila sam se.

Zurila sam kroz prozor. Kurve u kratkim ružičastim suknjama dangubile su u dovracima, mulat u slanom šeširu nosio je svežanj tiketa za loto, dečaci su prodavali novine, prodavac voća prodavao je dinje sa ogromnom cigarom zaglavljenom u usta.

Kao i uvek, bilo je mnogo saobraćaja na Paseu; kamioni natovareni ananasom, bananama i šećernom trskom truckali su preko rupa, veliki američki fordovi i krajsleri glasno su trubili, koze i svinje tumarale su preko puta. Nisu nikako uspevali da voze brže od šesnaest kilometara na čas.

Mrzela sam tu gužvu, samo sam želela da stignem tamo. Bila sam uznemirena. Čitav dan sam se spremala, isprobavala haljine, šminkala se. Krišom sam se ogledala u retrovizoru. Kako bi mogao da mi kaže *ne*?

Miris ljubavi

Tatica mi je sigurno pročitao misli. „Izgledaš prelepo“, rekao je i nasmešio se. „Svi momci će te saletati.“

„Nije me briga za momke.“

Luis me je pogledao u retrovizoru. Pogled mu je bio tvrd.

„Jednog dana pojavaće se neko i oboriće te s nogu“, rekao je tatica.

Jedan već jeste. Ali kako sam to mogla da mu kažem?

Tata je bio razdražljiv i prek kad god smo izlazili. Muškarci su uvek zurili, a njemu se to nije dopadalo. Ako bi preterano piljili, otišao bi pravo do njih i pripretio im prstom u lice. Ali danas će zuriti samo prijatelji, ili sinovi njegovih prijatelja, i odlučila sam da im pružim nešto u šta bi zurili. Svima ću se smeškati i Anhel će izgoreti od ljubomore.

Obukla sam se u belo, golih ramena, ali bez dekoltea, s crnom kosom upletenom u francusku pletenicu i crvenim tango cipelama.

Žena može da se obuče kao devica, ali dušu joj uvek možeš prepoznati po cipelama.

Sad sam shvatala šta se desilo. Anhelov otac bio je krupan, napadan čovek koji je govorio preko svoje žene, prekomerno se znojio i pušio debele cigare. Mogla sam zamisliti kako je lako mogao naterati Anhela na to. Danas ću razgovarati s njim o tome, smislićemo nešto, pobeći ćemo zajedno ako budemo morali.

Odlučila sam da mu oprostim. Bila bih mu ljubavnica ako je potrebno, samo sam znala da ga ne mogu pustiti.

Ali drugi deo mene je vrištao: *Koga zavaravaš, Magdalena?* Zar bi zaista osramotila taticu, nastavila tako da mu se ponašaš iza leđa, pobegneš s nekim momkom i ostaviš ga samog? Naravno da ne možeš.

Ti si *loca*.

Zar bi zaista mogla podneti razočaranje na njegovom licu kad sazna za to? A saznaće, znaš da hoće.

I nešto drugo me je izjedalo: pozivnica za Anhelovu veridbu stigla je dan posle našeg poslednjeg zajedničkog popodneva. Da, kako bi to objasnio? Čekao je do poslednjeg mogućeg trenutka da mi kaže.

Tatica je bio u pravu – taj dečko nije imao *cojones**.

Ali pružila bih mu priliku da objasni. Anhele, molim te, molim te, reci mi da postoji razlog za sve ovo.

Luis je usporio.

„Šta nije u redu?“ pitao je tatica.

* Špan. muda. (Prim. prev.)

„Policija je blokirala put.“

Tatica se nagnuo napred. Policijski automobili i vojni kamion preprečili su put ispred nas, i svuda je bilo vojnika u zelenim uniformama.

„Mora da su imali dojavu“, rekao je tatica.

Kad smo usporili, mršava dečurlija u ritama kuckala nam je na prozore automobila, tražeći novac, pružajući prljave ruke i trljajući stomake. Luis je spustio prozor i viknuo na njih. Jedan je šutnuo auto. Luis se spremio da izleti i pojuri ga, ali tatica mu je spustio ruku na rame. „Pusti ga“, rekao je.

Luis se okrenuo na sedištu, pokušao da odveze dovoljno u rikverc tako da okrene automobil.

Sećam se da sam rekla: „Zar ne možemo nekako da stignemo tamo?“, baš kad je eksplodirala bomba.

Plamen je suknuo iz jedne od zgrada i udarni talas je samo tren kasnije pogodio naš automobil i zaljuljao ga na točkovima.

Vrisnula sam. Tatica me je zagrlio obema rukama i privukao mi glavu na grudi.

„Vadi nas odavde!“, viknuo je na Luisa.

Izvukla sam glavu. Luis se borio s volanom, pokušavajući da okrene. Pogledala sam niz ulicu. Crni dim izbijao je iz jedne poslovne zgrade na ulicu. Istrčao je čovek, a odelo mu je gorelo. Drugi je hodao ukrug, s pocrnelom odećom, bez jedne ruke. Tatica mi je rukom prekrpio oči.

„Vozi!“, viknuo je na Luisa. „Samo vozi!“

Luis je upalio motor i skrenuo u rikverc u sporednu ulicu. Pojurili smo putem kojim smo došli. Držala sam se za tatu kao dete, ali čak i čvrsto stisnutih očiju, samo sam videla čoveka bez ruke kako hoda ukrug kroz gusti dim.

Čula sam i pre kako bombe eksplodiraju u gradu, dešavalo se gotovo svakodnevno. Sad sam prvi put videla svojim očima.

„Jebeni Kastro“, procedio je tatica. Nije nikad psovao, bar nikad preda mnom. Uхватила sam mu izraz lica. Nikad ga dosad nisam videla uplašenog, ali sad je bilo sasvim jasno da se boji.

Nisam mogla prestati da drhtim. Tatica me je i dalje grlio. Prošli smo pored vozila hitne pomoći i vatrogasnog kamiona koji su jurili u suprotnom pravcu. Kad sam se okrenula, videla sam stub dima koji se dizao iznad Rampe.

Odvezli smo se do luke. Još sam se tresla kad smo stigli do kuće Mačeda. Tatica je želeo da se okrenemo i odvezemo kući, ali ja sam tvrdila da je sve u redu. Čak i posle eksplozije i onoga što sam videla, nisam želela da propustim priliku da vidim Anhela i zaustavim ono što se događalo.

Miris ljubavi

Iako mu je otac pozvao pola Havane da posvedoči veridbi njegovog jedinca sa kćerkom glavnog mafijaškog šefa Majamija, mislila sam da ga mogu odgovoriti od toga, samo zato što sam ga volela.

Eto toliko sam luda bila tada.

4

Kuća Mačeda nalazila se u *Calle** 30 u Miramaru, malo dalje od predsednika i jahting kluba. Susedna španska vila nekada je pripadala Lakiju Lučanu, mafijašu, ili mi je bar tako tata rekao.

Senjor Mačeda posedovao je plantažu šećera. Njegova porodica nekad je posedovala stočnu stanicu u Pampi, bili su stara bogata porodica, bar u Argentini. Bili stari ili novopečeni bogataši, trebalo im je mnogo novca da plate mermerne toskanske stubove na tremu, crno-bele mermerne pločice na podu, izrezbarena vrata od tamnog drveta, tim baštovana koji je održavao travnjake i cvetne leje.

Ali meni je bilo osamnaest godina i sve mi je izgledalo tako prostački. Kad vam je porodica u Havani gotovo još od Kolumba, čak i posedovanje šećerne plantaže može izgledati kao da samo imate katanac na nekoliko kockarskih aparata u baru na uglu.

Luis je zaustavio automobil na kolskom prilazu i krenuli smo preko travnjaka. Sluge u belim sakoima kretale su se među gostima, sa šampanjcem i kutijama cigara monte kristo na poslužavnicima.

Bojala sam se da mi kolena neće izdržati, pa sam se naslonila na tatino rame. Pokušao je da me zagrlji, ali, kako smo se približili kući, odmakla sam se, jer nisam želela da pred svima izgledam kao neka učenica. Bila je to obična bomba.

Čak nije bilo ni tako blizu.

„Jesi li sigurna da si dobro, karinja?“

„Biću dobro, tatice. Šta misliš da se dogodilo?“

„U toj ulici nalaze se kancelarije *Bakardija*. Ta komunistička ko...“ Zaustavio se pre nego što je izgovorio reč. „Jesi li sigurna da ćeš biti dobro?“

Klimnula sam glavom.

Živci su mi se konačno primirili. Pitala sam se da li su svi poginuli. U novinama neće pisati, vlada je to prikivala, ali *Majami herald* će objaviti.

* Špan. ulica. (Prim. prev.)

Kolin Falkoner

Pogledala sam unaokolo, na sjaj, na haljine, južnoamerički džez orkestar svirao je kubanski pop, čak su unajmili i Benija Morea za taj dan. Koliko je to koštalo?

Pomislila sam: ovo je trebalo da bude moj dan. Pogrešila sam što sam došla. Zar sam zaista mislila da to mogu sprečiti? Ako ne mogu sprečiti, u čemu je onda smisao?

Poznavala sam gotovo sve i nisam želela ni sa kim da pričam; tata me je držao uza sebe i otpratio me je do grupice prijatelja i njihovih žena, koji su stajali u hladu starog kapoka na prednjem travnjaku. Čvrsto sam držala tatinu ruku.

Tada sam ugledala Anhela kako stoji na prednjem stepeništu. Nosio je bele pamučne pantalone i belu košulju raskopčanu oko vrata. Izgledao je kao bog. Ostala sam bez daha.

Nisam ga mogla izgubiti. Izvinila sam se i prišla mu. Još me nije primetio. „Anhele!“

Kad se okrenuo, spazila sam mu izraz lica kao da ga neko progoni. „Hej, tražio sam te“, glatko je slagao. „Kad si stigla? Zabrinuo sam se da nećeš doći.“

„Moram da razgovaram s tobom, Anhele.“

„Naravno, ali trenutno ne mogu. Ona uskoro stiže.“

„Nećeš se valjda zaista oženiti njom?“

Približio mi se i snizio glas. „Rekao sam ti, nemam izbora.“

„Ne voliš je.“

„Ovde nije reč o ljubavi, već o porodici. Moj otac nije kao tvoj, ugovorio je ovo još pre nekoliko meseci – nekoliko nedelja.“

Osetila sam kako mi se krv povlači iz lica. Nekoliko meseci?

„Ali volim te.“

Nasmešio se.

„Istina je.“ Proučavala sam mu lice, tražeći Anhela kojeg sam poznavala.

„Znamo se odmalena. Znaš šta sam osećala prema tebi.“

„Stvarno? Pustila si me da visim na koncu otkako sam prvi put pokušao da te poljubim. Koliko smo godina imali? Trinaest? Nisi me volela do sada, samo si se igrala sa mnom.“

„Bila sam devica pre tebe.“

Obrazi su mu se zažarili od stida, ali namestio je hrabar izraz lica. „Žao mi je, Magdalena.“

„Znao si, zar ne? Kad si me odveo u krevet, znao si za ovo!“

„Utišaj glas!“